

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserter) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 7.

V Ptuj v nedeljo dne 5. aprila 1903.

IV. letnik.

Vstajenje.

„Bratje postrgajte stari kvas, da bodele novo testo, ker naše velikonočno jagnje Kristus je darovano. Obhajajmo toraj veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v kruhah čistosti in resnice!“

Tako piše sveti apostol Pavel Korinčanom (5, 7—8.), besede krasne, besede velikega pomena.

Vstajenje! Vstajenje komu ne napolnuje ta beseda s čistim otročjim veseljem srca?

Narava je vstala, vstalo pa je zopet naše upanje, zbudile so se zopet naše nade, „ker naše velikonočno jagnje — Kristus je darovano!“

Vstal je od mrtvih, premagal pekel, premagal smrt! Ako Kristus ni od mrtvih vstal, je prazna naša vera, prazno tudi vse naše upanje in prazne vse naše nade.

Vstajenje Kristusa je znak in pomen vstajenja vseh dobrih in slabih.

Dragi nam kmetje, ako ste v mukah in vstiskah pomislite, da vso to trpljenje ni nadčloveško, pomislite, da ni nič proti tistim mukam, in proti tistemu trpljenju, katero je moral pretrpeti Sin Božji, ko je odrešil vesolni svet.

Vse ga je zapustilo, vsi njegovi učenci in prijatelji so odbežali, da, celo njegov prvi naslednik na zemlji apostol sv. Peter ga je zatajil, boječ se za svojo osebo, boječ se pripoznati, da je živel in hodil s svojim velikim mojstrom, o katerem je bil vendarle popolnoma prepričan, da je nedolžen in kojega čudeži so mu vendarle morali dokazati, da je vsegamogočen.

Ali mu ni bil Kristus sam že v naprej povedal, da ga bode zatajil? Ali mu ni bil že naprej s tem dokazal, da vse vidi in vse ve?

Dragi nam kmet, vse to je trpel Tvoj Odrešenik voljno. Grozovitne muke so mu prizadevale njegove težke rane, težek njegov križ, a večje še so morale biti bolečine v njegovem presvetem srcu, ker je videl in vedel, da mora to vse trpeti popolnoma nedolžen.

Oh pač neskončno dobro je moralo biti to sveto srce, katero je tako ljubilo človeštvo, da je krvavelo za rod bodoči, za prihodnje ljudi!

In položili so ga v grob, a tretji dan je veličastno zopet vstal!

Ljubezen je bila znak Njegovega prekrasnega življenja, iz ljubezni je pritrpel svojo grenko smrt.

Ljudem je zapovedal, naj ljubijo Boga čez vse, a svojega bližnjega pa kakor samega sebe, da naj celo svojim sovražnikom povračajo hudo z dobrim. In kako je bil pravičen, kako neskončno dobrosrčen! Njegov tovariši in prijatelji niso bili bogataši in velikaši, temveč navadni ljudje, priprosto ljudstvo. S siromaki in bolniki je imel največ opraviti, dobro vedoč kje je treba največ pomoči. In pri vsem tem je ostal sam popolnoma brez premoženja: „Sin človekov nima niti toliko, kam bi položil svojo glavo!“

Poglejmo si njegove tedajne učence, pogledajmo si njegove apostole. Priprosti ribiči so spreobrnili s svojimi besedami in s svojimi vzgledi, s svojim lepim vedenjem in svojim čistim obnašanjem tedajno do cela izprijeno, nečisto ljudstvo. Siromašno so živeli, a žitje njihovo bilo je čisto.

In njihovi nasledniki? Ali žive ti dandanes tudi tako? Ne, vsakdor od Vas vè, da je med našimi duhovniki mnogo ljulike, a ker hvala Bogu niso v si

duhovniki slabi, ker se nahajajo med njimi tudi poštenjaki, katerim je zares, kot Kristusovim naslednikom za dušni blagor izročeni jim ovčic, radi tega pustimo vsem tudi veselo alelujo, saj je i Kristus govoril, ko je dokončal svojo neizrečeno trpljenje prekrasne besede, polne milobe njegovega blagega srca namreč: „Oče, odpusti njim, ker ne vejo, kaj delajo!“

Tudi mi moramo vsem našim sovražnikom odpustiti, „bratje — postrgajte stari kvas, — obhajamo velikonočno jagne ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v kruhah čistoti in resnici.“

Kmetje, odpustite Vašim sovražnikom, sosedje, ne preganjajte en ovega v kvasu hudobije in malopridnosti, temveč odpustite vsakemu, ako Vas je razžalil, kakor je Kristus odpustil vsem, ki so ga pribili na križ, da, celo za nje poslal vročo svojo molitev tjě gor v nebesa k svojemu neskončnemu Očetu.

Ne preganjajte se en ovega, saj smo vsi otroci enega in istega velikega Očeta tam gori v nebesah, saj je za nas vse, za stare in mlade, bogate in revne trpel njegov nebeški Sin.

Vstajenje njegovo naj nas vse zopet zjedini, pustimo vso preganjanje, pustimo brezmiselno sovražtvo. Pustimo tudi vse brezmiselne mednarodne boje, saj so vsi jeziki, kateri se govorije na svetu, dani od Boga.

Potem bomo obhajali vstajenje našega Odrešenika tako, kakor je njegov apostol želel: „v kruhah čistosti in resnice“.

Potem bomo spolnili Njegovo presveto voljo, a vsaki od nas popolnoma ve, da On, ki je bil sama ljubezen, nam svojim otrokom nikdar ni slabega želel.

A tedaj pa, ko nas bodejo zvale angeljev trobente iz grobov, da stopimo tje pred Njega, tedaj

Kmet in sreča.

Času primerna pravljica.

(Dalje.)

2.

Nesreča nikoli ne miruje. Vedno se klati po svetu in napravlja povsod žalost in nadloge. Tu iztrga ubogim otročičem skrbnega očeta ali ljubo mater, tam privleče nad bogat kraj strašno nevihto, ki uniči z ledenim zrnjem sadove žuljavih rok, kje drugod povzroči krvav pretep in v sosednjo vas zopet zanese kužno bolezen. Njej se ne smili nedolžno dete v zibelki, ne krepek mladenič, ne onemogli starček, ni ji žal za lepe cvetlice po vrteh in poljih in ne zdi se ji škoda za prepotrebne poljske pridelke. Ona ne mara veselih obrazov in milih pogledov, njeno oko se raduje samo ob potokih solz.

Tudi veselje našega kmeta jo je jezilo in sklenila je, dobiti ga zopet v svoje kremplje. Ker mu naravnost ni mogla priti do živega, storila je to po ovinkih.

V občini, kjer je prebival naš kmetič, bližale so se volitve. Ker je več volilcev sklenilo, da bode volilo po svojej volji ne pa po farovski komandi, poklical je župnik misijonarje da bi s peklom in hudičem prestrašili neubogljive može ali vsaj s sladkimi besedami pridobili njihove bojazljive žene za »katoliško« stvar, to je za župnika in njegove hinavce.

bode ta naš nastop, vesela, srečna aleluja, ako smo se ravnali tukaj na zemlji po Njegovi volji.

Spremite za velikonočno pisanko od nas naše najtoplejše želje glaseče se: „Bog daj, da bi bila ta velika ura sodbe, ta težka ura računa, za Vas vsakega brez izjema enkrat srečna, da bi bila ura bodoče — večne rajske sreče!“

Našim kmetom.

(Dalje.)

Že več kakor iz časa pred tisoči leti, da, iz najstarejših časov, se nam poroča, da se je razdelilo ljudstvo v dva glavna dela, v take, kateri so živeli v deželi, in take, kateri so živeli po mestih.

Ovisni so bili vedno in vedno eden od drugega. Mestjan od kmeta, kmet od mestjana. Govorili so morda različne jezike, a sosed se je privadil sosedovega jezika, ta tudi njegovega, tako, da sta se lahko in brez truda razumela. Nobenemu ni niti prišlo na misel, da bi svojega soseda sovražil, ker ta govori drugi jezik.

Kar je pripravil kmet, to je seveda moral spraviti tudi v denar, ker so ga k temu silile druge vsakdanje potrebe.

Pridelke svojega truda je prinesel v mesto in mestjan mu jih je odkupil, dal mu je za to denar, ali pa mu jih zamenjal za drugo blago, katero je bilo zopet njemu potrebno. Podpirala sta eden drugega in to podpiranje je bilo obema koristno.

Tako sta živela na primer na Spodnjem Štajerskem mestjan in kmet vedno v slogi in v miru, čeprav je bil ta Nmec, drugi Slovenec.

A prišlo je vse drugače! Kmet in mestjan sta si zredila sčasoma neko vrsto ljudi, kateri so bili tako rekoč njuni gojenci, katere sta obadva redila s svojo krvjo, bile so to pijavke, neusmiljene pijavke kmeta in mestjana, namreč — klerikalci!

No, osemndnevna »pobožnost« je srečno minila. Znorele ste sicer le dve tercijalki, zato pa je mnogo možev zgubilo korajžo, voliti po lastnem prepričanju. Župnik je toraj dosegel svoj namen, a za majhen trud mu je ostalo od tega, kar so ljudje nanosili za misijon nekaj denarja, veliko kuretine, masla, klobas, moke, vina in drugih enakih malenkosti, ki prav dobro denejo močnim želodcem.

Po končanem delu pa misijonarji niso odšli, ampak začeli so po fari in v njeni okolici od hiše do hiše pobirati le za namen, da bi se jim dobro godilo.

Pater Fidelus je prišel h kmetu, ki je junak naše povesti. S smehljajočim obrazom je zrl v lepi vrt in na drevje, čegar veje so bile podprte, da se ne ulomijo pod težo lepega sadja in z zadovoljstvom je tudi gledal na majhno, toda lično in snažno hišico.

Stopivši pred čedno oblečenega in dobro rejenega gospodarja, ga je takoj vprašal, kako je to, da je na njegovem vrtu vse veliko lepše, kakor pri drugih kmetih.

Pobožni kmetič, kateri je mislil da pred duhovnikom ne sme imeti nobenih skrivnosti in kateremu je tudi misijon zmešal bistro glavo, povedal je odkritosrčno, odkod izvira njegovo blagostanje.

Menihu so se hipoma zasvetile oči ko črnemu mačku, kadar zagleda v krmi masno miš. Kmet je videl ta divji pogled. Kar streslo ga je, in nič dobrega ni pričakoval.

Klerikalci so imeli že od zdavnaj veliki upliv na kmeta in mestjana in sicer radi tega, ker je bila večina od njih navadno duhovniškega stana, toraj večina od njih, poklicana ljudstvu oznanjevati najsvetejše resnice, namreč resnice presvete vere.

A kdor oznanja sveto vero, ta je namestnik božji in ta uživa seveda spolno pravico veliko čast!

Saj stoji tak duhovnik vsak dan pred oltarjem, saj povzije vsak dan sveto Rešnje Telo in Kri.

A vtepli so se med te prave duhovnike s časom tudi taki, kateri so bili slabi. Ti so pokvarili več dobrih in sicer najbolj s tem, ker so hoteli imeti mestjane in kmete sebi, to je svojemu stanu podložne in radi tega so bili primorani držati skupaj. Nastala je toraj takozvana klerikalna stranka, koje najtoplejša želja je bila vsikdar vladati ne le kmeta, temveč tudi mestjana.

Prišli so toraj dolgi, tužni dnevi klerikalne teme, vladajoče skoz več stoletij. Kmet in mestjan se je nista kar od začetka branila, in radi tega je obadva naenkrat oklenila s svojimi verigami!

Toda mestjan, kateremu so bili odprti studenci vede, je začel takoj čutiti, da se je tako rekoč sam ujel, prišli so burni dnevi, v katerih se je začel teh verig braniti. Ko jih je veliko vrsto raztrgal, začel je hiteti k pomoči tudi svojemu sobratu, namreč kmetu, želeči njemu pomagati.

To je bilo seveda proti volji klerikalcev, in radi tega so začeli, da bi jim ostala vsaj vlada nad kmetom, šuntati kmeta proti mestjanu, češ, mestjan dragi kmet ni Tvoj prijatelj, temveč mi, mi klerikalci, samo mi te ljubimo! Kmet tega seveda ni hotel verjeti, a vedeli so si pomagati, rekoč, mestjan te hoče dobiti pod svojo vlado, glej ga no, on je Tvoj sovražnik, saj govori itak tudi drugi jezik, kakor Ti, saj je druge narodnosti, saj je Nemeč, med tem, ko si Ti Slovenec.

Začetek mednarodnega sovraštva se je s tem dosegel.

Misijonar je parkrati pokašljaj in se obliznil, potem pa je začel govoriti počasi in z globokim, votlim glasom: »Vidiš, ljubi kristjan, kako velika milost božja te je zadela! Sam neskončno usmiljeni, neskončno dobrotljivi Bog poslal je srečo k tebi, da bi te obdaroval za tvojo pridnost, da bi ti poplačal tvojo pobožnost. O, da bi tebe in tvojih ljudi nikoli ne zapustila milost nebeškega očeta, o, da bi je bili deležni tudi na onem svetu! Kaj pa je sreča na zemlji? Nič, samo nekake prijetne sumje, ki trpijo le kratek čas. Zemeljsko srečo uživa le naše telo. Kaj pa se zgodi s telesom? Človek umrje, in truplo segnije v prah in pepel. Duša, veš ljubi kmet, duša pa živi večno. Zato skrbi vsak pameten človek za dušo! Spominjam te samo na sveto pismo, ki pravi: »Lože pride velblod (kamela) skozi šivankino uho, nego bogatin v nebesa.« Tudi za tebe predragi kristjan, se bojim, da bode odvrnilo posvetno blago tvoje misli od neskončno pravičnega Boga in te spravilo v večno nesrečo. Lahko je mogoče, da ti ni neskončno modri stvarnik poslal sreče, ampak da ti jo je, ko si bil še velik siromak, postavil sam hudi duh na cesto, da bi te z njeno pomočjo spravil s prave poti, da bi te odvrnil od nebes, da bi te tako pridobil za svoje ognjeno kraljestvo. Zato storiš najbolje, če daš srečo meni. Meni, ki sem zelo pčen, ne boče mogla škodovati, tebi pa bode gotovo v večno pogubo. Le premisli, če bi bilo pametno, za par veselih ur, katere preživiš

A kmet pa je vendarle sprevidel, da je njegov prejšnji prijatelj mestjan ravno tako njemu potreben, kakor kmet mestjanu in začel je na resnici klerikalnih besed s polno pravico dvomiti. A klerikalci? Ti so si vedeli zopet pomagati.

Začeli so namreč v najnovejših časih posebno na Spodnjem Štajerskem prigovarjati kmetu tako le: Rekli mu so, veš kaj kmet, pusti mestjana pri miru, ne prodavaj mu Tvojih pridelkov, ker je Nemeč, ne kupuj od njega, ker ni tvoje narodnosti, drži se gesla „svoji k svojim“, in videl bodeš kmalu kako daleč bode prišel mestjan!

Ravno v zadnjih dneh so teh in enakih misli polni vsi klerikalni lističi na Spodnjem Štajerskem.

In radi tega hočemo, kakor smo obljubili o tem spregovoriti par besed, seveda ne mestjanu na ljubo, ne trgovcem, temveč Vam kmetom na ljubo. Saj veste, da smo Vam vendar vsakokrat samo tako svetovali, da smo Vam pustili popolnoma prosto voljo, da smo Vam vsakokrat pustili na razpolago ravnati po svoji lastni volji, po svojem lastnem prepričanju!

Kako neumna, kako Vam kmetom nevarna je hujskarija kmeta proti mestjanu, v tem oziru bode kmalu vsaki od Vas sam sprevidel. Kdor ima polje, kdor prideluje deželne pridelke, ta jih mora tudi prodati, ker navadno ne porabi vseh samo za se. Prodati pa jih ne more doma med sosedi, ker ti jih tudi pridelujejo, mora jih prodati takim ljudem, kateri sadi takih pridelkov nimajo. In to so mestjani, to sošiljal govci v trgih, da celo tudi v vaseh. Ta trgovec, trajni ta mestjan prevzame za kmeta neko delo, ker nje odvzame za denar pridelke, katere zopet poteni! A sam porabi ali pa, katere pošlje v druge kraje. ati!! za to delo dobi s svojim dobičkom nekako plačusi je potem to popolnoma umestno, saj se na svčanplača za vsako delo.

Zdaj pa kličejo kaplančeki, sploh klerikalci, kmet ne prodaj svojih pridelkov mestjanu, samo radi tega,

na zemlji, na večne čase v peklenkem žveplu goreti. Tudi moraš premisliti, da te čaka v večnem raju tem večje plačilo, če se sam odpoveš posvetni sreči, katero moraš itak v kratkem morabiti še danes zapustiti, ker človek ne ve, kedaj pride po njega britka smrt, ker nikomur ni znano, katero minuto ga bode peljal angelj varuh pred sodni stol onega, ki vse dobro plačuje, vse hudo pa z večnim pogubljenjem kaznuje. Vprašam te toraj kot božji namestnik: ali želiš večno veselje in dati Srečo meni, ali pa hočeš Srečo obdržati in se s tem pogubiti?«

Kmet se malo zamisli in reče: »Pa naj bo v božjem imenu!« ter gre v hišico po Srečo. Menih je komaj smeh zdrževal in s trepetajočim glasom zaklical za kmetom: »Blagor ti, človek, tvoja vera je velika, in plačilo za njo ne izostane!«

Ko je kmet Srečo pripeljal, ostrmel je menih, omamljen od njene lepote. Pa hitro se je zdramil, jo prijel za roko in se z besedami »Z Bogom!« poslovil od kmeta. Med vratmi se je Sreča obrnila in svojega prejšnjega gospodarja žalostno pogledala, kakor bi mu hotela nekaj hudega očitati.

V kmetovo srce pa se je takoj naselila žalost. Žena je celo britko jokala. Začela je moža zbadati, zakaj je dal Srečo iz hiše, namesto da bi jo samo posodil. Mož, katerega sta pekoča vest in kes, že zelo razburila, postal je hud, beseda je dala besedo, njim so prišle na pomoč pesti in tako je nastal v nekdanji mirni koči prvi prepir in pretep.

Dalje prihodnjic.

ker so Nemci, le drži se gesla svoji k svojim, ker bodeš s tem mestjana ugonobil, ali pa vsaj jako občutljivo poškodoval, tvojo narodnost pa — povzdignil. Dragi mi kmet, pa ni res! Mestjana ne bodeš poškodoval, pač pa bodeš poškodoval prav izdatno samega sebe. Saj poznamo tisto geslo svoji k svojim, saj vemo, kako je pred kratkim ravnal neki slovenski milijonar. Kmečke groše kaj rad pobira za svojo moko, žito pa, katero za to moko rabi, naročuje od židov na Ogrskem! To je svoji k svojim. Ako toraj ne prodaš dragi mi poljedelec, dragi mi kmet tvojih pridelkov mestjanuu, trgovcu itd. ako je hočeš pa vendar prodati, potem moraš delo, katero je do sedaj — seve proti malemu plačilo — izvrševal drugi za Tebe, izvršiti sam! S tem da se Ti da priložnost prodati Tvoje pridelke v bližnjem mestu, v trgu, ali pa morda celo že v domači vasi, prihraniš si sam mnogo potov, in lahko opraviš med tem časom drugo delo, lahko si priskrbiš druge pridelke.

Grozovitna je bedarija klerikalcev, ako ti pridi-gujejo, češ, le ne oddaj mestjanu ali pa trgovcu Tvó-jih pridelkov, in videl bodeš, da ga s tem ugonobiš. V zadnjih klerikalnih listih se piše na primer, naj kmetje ne prinesejo v mesto zelenjave in drugega in videli bodejo, da bodejo mestjani s tem zdatno obškodovani. Evo ti, dragi mi kmet, ravno nasprotni dokaz! V mesto Ptuj so pripeljali pred par leti ogrski kmetje več vozov zelja, luka, sploh poljskih pridelkov in so prodajali te pridelke, kateri so bili o izvrstni in jako dobri na ptujskem mestnem po bolj nizki ceni, kakor je to kmetom v ptuj-ki okolici mogoče. Mestjani so dobili toraj izvrstne pridelke po nizki ceni, a kmetje iz ptujske okolice svojih niso mogli nikakor prodati. A glejte, kaj ukrenilo mesto?

Uvidevši, da je mestjan in kmet živel do sedaj vedno v najboljšem prijateljstvu, je določilo mesto Ptuj, da Ogrji ne smejo pripeljati več svojih pridelkov v Ptuj, čeprav so njihovi omenjeni pridelki boljši in cenejši, kakor pridelki kmetov v ptujski okolici, češ, ako pride kmet iz te okolice v Ptuj kupovat dru-zega blaga, potem je tudi treba, da se mu odkupi je njegovi pridelki, čeprav bi te pridelke dali drugi kraji, in sicer boljše in cenejše.

Tako je tudi prav! Kmet in mestjan naj delata skupaj, ker je vedno resnično, da roka roko umiva!

Dragi kmet, ali ti je tvoje pridelke kedaj že farovž odkupil? Ne, odnesel ti jih je že, toda — navadno zastonj.

Kmetje v celjski okolici, kdo pa plačuje hmelj najboljše?

Povsod se lahko doprinese dokaz, da je omen-jena hujskarija od klerikalne strani neumestna, da je za kmeta nevarna, nikakor pa ne za mestjana, kateri si lahko svoje potrebe, posebno pri sedajnih modernih prometih naroči iz daljnih drugih krajev in sicer ceneje, kakor mu jih prodaje naš kmet.

Povsod, povsod se lahko dokaže, da to hujska-rijo povzročajo samo klerikalni hujskači, ker hočejo

potem sami v kalni vodi ribiti, seve za svoj, nikdar polni pregloboki farški žep!

Kdor je tako nespameten, da tega ne vidi, ta je še pač v klerikalni temi, Bog daj da bi mu prisve-tila kmalu jasna naprednjaška zvezda.

Našim naročnikom.

Uredništvo in upravništvo „Štajerca“ želi vsem svojim vrlim naprednim kmetom in naročnikom prav veselo in srečno alelujo!

Spodnje-štajerske novice.

Goljufija. Bivši ulanski enoletni prostovolec v 8. ulanskem polku, Robert Blašič iz Ptuja je na-pravil na Dunaju nad 200 tisoč kron dolga in je sedaj s svojo ljubico, neko Kastner, pobegnil. Na-farbal je večinoma krčmarje in trgovce, ter jim je pravil, da ima od očeta pričakovati velika posestva v Ptuju in na Hrvaškem. Njegovi glavni upniki bili so že v Ptuju, da se prepričajo o istini Blašičevih trditvah, a tukaj so zvedli, da jih je ogoljufal. Blašič je tudi ponaredil podpise nekega ptujskega notarja in večjega posestika v ptujski okolici ter se mu je tako posrečilo, to visoko goljufijo izvršiti.

Pazite pri streljanju. Znana vam je vsem na-vada, da se o veliki noči navadno strelja iz topičev, iz pištol in tako dalje, na čast našemu Odrešeniku in njegovemu vstajenju. Kmetje pazite, da se pri tem streljanju ne bode zgodila kaka nesreča. Deca in ne-dorasli fantiči nimajo pri streljanju ničesar opraviti, toraj proč z njimi od takega posla!

O Ptuju piše zadnji „Fihpos“, da je za kmete nevarno mesto, ker se baje pripravlja v njem največ strupa, namreč žganja. Kmetje, vprašajte enkrat „Fihposa“, v kojem posestvu je največ fabrik za — špiritus. Ako ne bode po svoji navadi lagal, vam mora povedati, da jih je največ v rokah bogatih du-hovnikov, menihov in škofov. Ali jih hočeš vedeti, „Fihpos“?

Ogenj. Dne 22. marca t. l. nastal je pri pose-stniku Valentinu Pohorcu v Dobrovcih na nedognani način ogenj, kateri je posestvo Pohorčevo z krmo in nekimi poljedeljskimi orodji vred uničil. Škoda znaša 2260 kron, a zavarovalna vsota samo 1600 kron.

Dete v ognju. Dne 16. marca t. l. napravila je 10letna Ana Vimer, hčerka vdove Katarine Vimer pri Sv. Lovrencu na ognjišču ogenj, da bi si neko jed pogrela. Pri tem je pa tako neprevidno delala, da se je njena obleka užgala ter se deklica po celem životu hudo ožgala. Njene matere, katera ima štiri malih otrok ni bilo doma, ter je šele po tej nesreči prišla od zunanjih opravkov.

Tatvina. Dne 17. marca tega leta so tatovi ulo-mili v sobo opekarja Butolija v opekarnici gosp. Matzuna v Ragoznici pri Ptuju. Tatovi so iz zaprtega kovčeka (koferja) Butolija okrali znesek 10 kron ter več obleke in drugih reči. Sumi se, da so to tatvino

izvršili trije laški delavci, ker so ob enem tudi izgibile tri delavske knjige dotičnih delavcev, še bolj pa, ker so vsi trije omenjeni isti dan iz Ptujja odišli.

C. kr. okrajni sodnji izročili so Jurija W i g e r a in Leopolda P e t e k a iz mestnega in Drstelskega vrha, ker sta v preteklem letu neko potujočo družino (moža in ženo), katera je prenočevala na škednju posestnika Potočnika ob polnoči z nožem hotela napasti. Ob enem sta hotela tudi ženo posiliti. Napadena sta začela kričati, na kar sta omenjena zločinca zbežala. Ker pa jih niso poznali, se je še le sedaj posrečilo njiju dobiti in zapreti. — Dalje so zaprli znanega nevarnega tata Jožefa G o m z a iz Grajenskega vrha, ker je Jakobu Kolariču iz istega kraja žugal z ubojem. — Lorenc F e l n o g a, viničar v Janževem vrhu je svojo ženo nečloveško pretepel, in ji žugal, da jo ubije. Tudi njega so ptujski sodnji izročili. •

Dopisi.

Črešnice pri Konjicah. Ogrizek pa šola. Blagovolite gospod urednik, k zadnjemu dopisu v 5. številki sledeče v pojasnenje dostaviti: Ko je prečastiti gospod dekan in kanonik dr. L. G. koncem mesca avgusta 1902 tukaj skušnjo iz krščanskega nauka imel, me je obiskovaje prijazno vprašal, kaj zahtevam, da od vsega prepira z župnikom Ogrizekom opustim i. t. d. Tedaj odgovorim: Ako g. župnik vse obrekovanje čez me na prižnici, pri sejah krajnega šolskega sveta, v spovednici in sploh pri vseh prilikah „ravno tam prekliče“; to pa tem bolj, ker on vkljub svojemu preklicu pri sodnji „znovega“ pisano in rečeno vse naprej trdi in širi! — najbujše pa še od tistih „štirih silovitih prič“!! od katerih dosedaj ni nobene imenoval! ki bi vse njegove najostudnejše izraze čez me „potrjevale“! da mi resnično ljudje taka imena od vseh strani dajejo, katere pa me je groza ponavljati i. t. d. „nazaj vzame in vsemu temu konec napravi“!! — To pa zopet tembolj, ker že Ogrizeka predobro poznam, temveč sem mu pri sodnji prizanesel, tem nevarnejši je pozneje postal!! Vse drugo zadoščenje mu pregledam in prizanesem. — Nato reče veleučeni gospod dekan in doktor: „To pa Ogrizek ne bo hotel storiti!“ Potemtakem bi se bil moral jaz „brezpogojno na milost in nemilost“ udati, ničesar zahtevati, vse krivice voljno pretrpeti, se nobenih časnikov v pomoč posluževati! četudi nimam prižnice i. t. d. na razpolago, in tako Ogrizeku še večji „pogum“ napraviti, kakor si ga je pozneje resnično dovolil! kajti pouk i. t. d., katerega Ogrizek od svoje višje strani dobi, bere samo on in nihče drugi, zato vse obrne! ter se strese po pregovoru kot — — le edini časnik, ga nekoliko ukroti. In pri tem je pogovor ostal. Dasitudi pa župnik ni ene besede preklical, sem jaz vendar na iskreno željo dekanovo vse v miru pustil in se nikjer več zagovarjal! Nasprotno pa Ogrizek, ki je svojemu predpostavljenu gospodu na hudo zagrojenje „sveto obljubil“, ako se mu za zdaj še prizanesem, hoče zanaprej mirovati!! i. t. d., je čez dva tedna, dne 14. septembra 1902, že tako na prižnici

začel čez me udrihati ter moje opravičenje! tožbe imenovati, kakor sem že zadnjič omenil, da je moja gospa od same jeze! in sramote! iz cerkve zbežala! da so ljudje kar strmé gledali. Potem pa si še Ogrizek predrzne tirjati: jaz in moja gospa morava v cerkev priti in med otroci ravno pod prižnico stati in vse to „obračanje“ poslušati. Pa tudi na to obrekovanje sem podpisani na dekanovo gorko željo še zmirom potrpel! — Na to pa se Ogrizek ojači ter začne v treh časnikih „Slovenu“, „Gospodarju“ in „Naš Domu“ po meni klestiti. A kako hudo se je spekel in osramotil! Skraja sem bil iz teh časnikov zbiral, a konečno moram vendar v tem oziru taktnost priznati (morebiti je bil poziv od zgoraj), da je „Slov. Gospodar“ Ogrizeku dne 25. septembra, „Naš Dom“ pa 25. oktobra dobesedno takole odgovoril: „Črešnice. O tej stvari nič! — Sicer pa bi nas Vaš dopis spravil v ‚kajho‘, po kateri prav nimamo nobenega hrepenenja.“ Iz tega sledi, koliko termoglavega in nerodnega je moral Ogrizek načekati. Ker se tedaj na ta način ni mogel jeze znebiti, je še stem poskusil, da je meseca novembra in decembra že zopet šolske ure „štrajkal“, to je, jih izpuščal, na prižnici pa vsako nedeljo ponavljal: „Dokler se razmere ne spremenijo“, to se reče, dokler mene Ogrizekove tožbe od tukaj ne izpodijo, „ne morem iti v šolo“!! A Ogrizek je ravno tako, kakor po leti še pred Božičem na povelje od zgoraj! — zopet rad prišel v šolo, dasitudi sem jaz še vedno bil tukaj. Zraven tega je pošiljal eno pritožbo za drugo na Gradec, kar mu je krajni šolski svet vedno moral podpisati, ter stem le njegovo svojevoljo gojiti, mene s podpisi pa tožiti! A vse to ni nič pomagalo. Ogrizek začne obupavati!! Pa prezviti Mihamuka, še eno si domisli, ter poskusi svojo srečo dne 21. januarja pri izpraševanju krščanskega nauka, kakor že znano. Tukaj pa si naj očetje dobro zapomnijo, da oni niso nikakor sposobni, čez učitelja soditi, kajti če bi on postavilo celo preziraje, šolske zamude ne izkazoval, ter bi otroci samo doma pasli in delali, potem bi učitelja hvalili, častili ter ga med zvezde kovali! če tudi bi otroci ničesar ne znali, kakor tudi njih štariši ne, za kar se ja nihče ne zmeni! Ko hitro pa starši po dolgem opominovanju vsaj enkrat 2 kroni kazni dobijo, in naj bi njih otroci še toliko se naučili, vedli in znali, vsaj o tem nihče ne ve in se prepričati ne more, a gorje pa potem učitelju! Le ena prilika, le en vodja ali aranžer. Ogrizek se naj prikaže in vsi vdarijo po izobražitelju njih mladine!! — G. Ogrizek pa si naj zapomni: „To je znak njegove krščanske ljubezni, ki je nevedno ljudstvo zavozil ter toliko zla učinil“!! — Dočim je Ogrizek vnovič pogorel, je po drugi strani istim starišem mnogo škodoval, katerih otroke. pri 20, sem podpisani le iz dobre, proste volje učil, ki so v druge „sosedne, večrazredne šole všolani“! — pa so zaradi „poldnevnega“ pouka raji semkaj hodili in nekoliko bliže imeli, a bili so potem odpravljani ter v svoje šole pozvani, ker so se njih stariši dali zapeljati k izreku: nehvaležnost je plačilo sveta. Nekteri pa so vse tožbe čez me „prekli-

čali! ter so njih otroci zopet tukaj ostali. Konečno, ko sem šel 21. februvarja t. l. z dvema učencema k lokalnemu ali občnemu vodnjaku po vodo, ki leži sicer na farovski zemlji, a je vsled pogovora vsem dovoljen, ter si ogledujemo, kako je župnik vodnjak z „deskami in žebliji pribil“! da bi ja nihče vode ne — vkral!! — tudi ne tisti, ki so vodnjak na svoje lastne stroške stavili i. t. d. Zdajci prileti Ogrizek, kakor razdražen sršen, ter kriči nad nami: „Marš domu“!! A jaz mu zavrnem: „Te besede Vam prepovem, tako se reče psu, ne pa ljudem“!! Na to me je petkrat z vso močjo proč potisnil, a jaz sem se držal svetega pisma: „Če me vdariš na eno stran, poddržim ti še drugo.“ — In tako smo odišli žejni brez vode. Ta drugi poprej vsem dovoljeni vodnjak pa je od tistega časa zabit in obstražen, da ja nihče iz njega „starine“! odnesti ne more. To je očiten dokaz, da tudi Ogrizek te čudne vode „ne potrebuje“, kakor le za časa perila, ker mu voda iz njegovega prvega vodnjaka celo v kuhinjo teče. Ko so pred 30 leti sosedje na dovoljenje tedajnega župnika Čerkušna na farovski zemlji ta drugi vodnjak zase stavili, niso odločno zahtevali „kontrakta“, ker so se na — duhovsko besedo zanesli! — o pa hudo, hudo so se varali in ožgali!! A kesanje je sedaj prepozno, Ogrizek se ne usmili nikogar in pusti vodo raji „zabito smrdeti“!! nego jo ljudem privoščiti! Kristus je rekel: Za vsako kupico vode, ki jo podeliš žejnemu siromaku, boš imel plačilo v nebesih. A kaki vzgled nam daje „duhovnik Ogrizek“!! Lahko, da se bo enkrat njegovo truplo v vodi kopalo, no takrat bi je pač zadosta imel! Bog mu požegnaj!

Janez Adamič, šolovodja.

Iz Ruš: (V zornikatehetinpedagog!) Naš gospod kaplan ima to slabo lastnost, da je včasih v šoli jako razburjen, ter v takih slučajih nad šolsko mladino kar grmi. Med tem gromenjem pa tudi treska. Tako je bilo pred par tedni, ko je v 3. razredu naše šole divjal kakor besen ter kričal: „vi v tretjem razredu ste sami hudiči!“ (Lastne njegove besede!) Učenca Kosmač-a je z besedami „ti ferdana kosmata duša“ vrgel daleč čez več klopi in kaj lahko bi se dotični fantič telesno prav nevarno poškodoval, pa le sreča je, da se mu ni kaj bolj znatnega pripetilo. Mi vprašamo, ali se spodobi duhovniku nasproti šolski mladini s takimi kletvami izražati, ja, celo dušo nedolžnega otroka prekleti. Kje se je učil dotični gosp. kaplan vzgojeslovja? Sploh naj bode tukaj rečeno, da imamo Rušanci to smolo, da dobimo večinoma take ljudi za kaplane, ki se ne znajo prav po svojem stanu ravnati in imajo to ali ono neodpustljivo napako, nekateri pa jih še celo več. Resnično je sicer, da sedajni gosp. kaplan ni najslabši od teh, kar smo si jih zadnja leta skusili, vendar bi zamogel biti boljši, kakor je. Reči, kakoršne so se godile pred 2 letoma in še poprej na Smolniku, se najbrže ne bodo več ponavljale, in ako bi se, bomo to nemudoma priobčili na ta ali drugi način. Veliko je tudi na gosp. fajmoštru ležeče —

on je siromaček tako dobro v svojem postopanju proti kaplanom kakor drugod. Hm, hm!

Iz moje popotne torbice ali kdo je kriv, da vera peša. Prvo postno nedeljo sam prišel po opravih v neko dobro mi znano vas pesniške doline. Kot kristjan sem se podal tudi v cerkev, da bi izpolnil svoje dolžnosti do Boga. Bila je ravno pridiga. Pa kako sem se začudil, ko sem slišal namesto besede božje, klerikalen govor proti naprednim časopisom in proti tistim, ki med ljudstvom razširjajo poštene spise. Od navdušenja do klerikalnih pijavk je bil g. župnik rudeč kakor kuhan rak, in z glasnimi besedami je javkal, da razširja „gospoda“, časopise in knjige, ki jemljejo ljudstvu zadnjo trohico vere iz src. Menil je tudi tebe, dragi „Štajerc“. Pa če bi bil g. pridigar gledal v obraze razsodnih ljudi in ne samo proti zadnjem delu cerkve, bi bil spoznal, kako se smehljajo njegovim besedam, ker vejo, da se v našem cesarstvu ne smejo izdajati knjige in časniki, ki so proti veri in da je v ti fari postalo ljudstvo že tedaj „bogaboječje“, ko še ni nobeden kmet bral naprednih listov. Sploh pa je daleč na okrog znano, kaj je tamonjše prebivalce spravilo ob vero. Tudi g. župnik ve prav dobro, da so iztrgali iz src njegovih faranov vero nek mlad zaljubljen fajmošter, njegova ljubica in še neka druga farovška prijateljica. Ali g. župnik morabititi tudi to ne zatira vere, če kakšen kaplanček na prižnici ponuja klofute in zausnice ljudem, ki pozdravljajo z besedami „Dober dan!“ Se ne spominjate več na pridigo vašega pomagača? Boljše bi bilo, da bi ta gospod namesto hujskanja ljudij, mladini v šoli katekizem tako razlagal, da ne bi imel samo jezik opravka, ampak da bi se tudi srce blažilo. Prepričan sem, da bi potem vera ne pešala. Ali ni res g. urednik? Govoril sem z več farani čez to in reči moram, da se takšna farovška muzika nikomur ne dopade. Zato ne bo nič čudnega, če bodejo nekega dne tudi ljudje zagodli zelo močen „tuš“.

Resnicoljub.

Iz Kotel na Koroškem. Ljubi „Štajerc“ naznanim ti, da smo z velikim veseljem sprejeli popravek. Saj je neovržena resnica, da vsak, kateri se kaj pregreši rad popravi, ako mu je le mogoče. Pa kaj mu pomaga, ker je po smrti grivinga prepozna. — Mi kmetje, že vemo, kaj je res in kaj je laž! Seveda zdaj bo rad sedel v spovednici, ker je že vreme topnejše. Mi kmetje pa ne moremo po sencah sedeti, ako hočemo kaj imeti. Tudi mi smo po zimi sedeli pri peči, sedaj pa moramo voličke napreči in po njivah trdo brazdo vleči. Župniku tega ni treba, on sedi in smodke (cigare) kadi. — Prosim, da pride to na dan, drugače bo nas fermane sram! — Z Bogom! Sprejmi srčni pozdrav ljubi „Štajerc“ od tvojih kotelskih kmetov. (Opomba uredništva: To le dopis, podpisan od poštenjakov. „Mi kmetje že vemo, kaj je res in kaj laž!“ Tako se piše iz Kotel na Koroškem! Gospod župnik, kdo je lagal? „Štajerc“, kmetje, ali pa župnik?)

Iz Moravec. O jej! O jej! Kako te je nemilo dirnelo, tebe lažljivi dopisnik lažljivega „Sloveuskega

Gospodarja“ v predzadnji številki, ko sem te malo počohal. No sedaj te bodem spet enomalo, čeravno na take čenče ni vredno odgovarjati, ker to ni nikak dopis in sploh taka bedarija spada v kak neslan humorističen list kot podlistek in sicer pa vendar vsi spadate v zavod za umobolne v Feldhof. Pa za zdaj še malo počakajte, ker so zelo slabe ceste, posebno po Moravcih. Vidva se nista čisto nič nikomur prikupila s tem, da udrihata po uglednih možakih naše fare, kateri niti niso naročniki „Štajerca“ in se sploh nič ne brigajo za bedarije takih neumnežev še mokrih za ušesi in njih pomočnikov kateri tudi niso dosti vredni, čeravno so sedaj najboljši dopisniki „Laži Gospodarja“ in pa „Laž Doma“. Strašno ste pametni ker držite tistega za naprednega kmeta, kateri je ud vseh znanih denarnih zavodov — hvala lepa za tak napredek! Kar se pa tiče sadje- vino- in živinoreje, ter zboljšanja travnikov so nekateri drugi tukajšnji posestniki, ravno toliko, ako ne več, kakor Lovro Slina, kateri za občni napredek poljedelstva dosedaj še tudi ni storil nič družega, kakor da bere s klerikalnim maslom umazano „Domovino“. Malonedeljski kmetje ne moremo graških časopisov brati, ker so za nas predragi, kakor vi, kateri se za narodne velikaše računite, sicer pa ste pritlikovci, kateri ne znate družega, kakor celo faro obrekovati. Meni se predbaciva, da blatim vero, duhovščino in misjon, kar je spet ostudna laž, ker vere in tudi duhovščine nimam vzroka blatiti, misijona pa spet nisem mogel, ker ga nisem jaz in nihče iz moje hiše videl ni ali pa kakor so mi drugi povedali, res ni bil dosti vreden in istodobni dopis v „Štajercu“ sicer ni bil od mene pisan, a bil je popolnoma opravičen in resničen. Dalje prihodnjič, ako še katerega kaj srbi. Sr . . i.

Od Male Nedelje. Dragi „Štajerc“! Smiliš se mi, ker se hudo za tebe pripravlja. Kmalu pride najhujše gorje čez tebe! Tam nekje v Moravskem vrhu, kjer je blizu naseljen nekši kranjski rešetar, zdaj veletržec, se je porodil pred nekim časom hud gospod, kateri bode tebe dragi „Štajerc“, ko bode enkrat strog sodnik, na smrt obsodil. Če je mogoče kaj hujšega misliti! No seveda to bode le še tedaj, sedaj še ni treba imeti zaradi tega neizmerne straha, ker prihodnji gospod sodnik še sedaj na juridični fakulteti v gostilni g. R. študira, kateri frakelj je boljši, tedaj pač hoče nekaj od medicine tudi vedeti. Ker se pa človek enega posla lahko naveliča, ljubi tudi spremembo in gre v Ptuj k tistemu imenitnemu dohtarju Brumenu, kateri je že kmetom v ptujskem okraju predobro znan, se učiti, kako treba kmetom pomagati. Škoda za očeta, kateri je sicer pošten rokodelc, da daje svoj težko prislužen denar za take namene svojega sina. Dosti bolje bi bilo, da bi ga nekdam dal kovačije učiti, ker to bi manje stalo in sedaj bi imel pri sosedu zraven dober zaslužek. Da po mesu rad hlasta, katerega kovač plača s svojimi trdo zasluženimi krajcarji je pokazal lani na dan Vseh Svetnikov v g. R. pri Mali Nedelji. Ta gospod jurist če zasluži sploh to ime že sedaj, je posebno hud na „Štajerca“ in seveda tudi na kmete, kateri ga berejo,

pa vendar ga sam rad tudi bere, ker mu ga mora Jureš vsako nedeljo, kadar izide prinesti. Zaradi tega ga je menda tudi pri dopisih v „Gospodarja“ in „Laž Dom“ izpustil. Pa vendar se tega gospodeka vroča želja izražena v „Laž Domu“ še po mislih tukajšnjih kmetov dolgo ne bode uresničila, da bi v našo faro „Štajerc“ ne zahajal, ker redka je hiša, kjer bi ne bili na „Štajerca“ naročeni, ker so ljudje spoznali, kako izvrsten list je to in še zelo po ceni. In to je tudi prav in dosti bolje kakor to, ko omejnjeni gospodek študira, kako bi se dalo najhitreje na tisti klin one nebeške lestvice splezati na katerem že sedi en gospod v Ljutomeru z enakim krstnim imenom, kateri rad cigarete kadi za kmetski denar. Samo to pač povem, ti Karlek, bit bodeš še pred s pasjim bičem, ko bodeš enkrat v praksi kmetskega zatiranja, kakor oni veliki mož v Ljutomeru.

Razne stvari.

Kmetje, sodite sami! „Fihpos“ piše: „Štajerc“ pripoveduje tudi, kako so morali kmetje nekdam škofom, plemenitnikom, grofom in baronom hoditi v roboto delat. Res je to, res je tudi, da je marsikje gospodska ž njimi takrat zelo, zelo trdo ravnala, a v obče se je takrat kmetom boljše godilo ko dandanes.“ — „Fihpos“ si toraj želi tiste „blažene“ čase nazaj, „Fihpos“ hoče za kmete zopet roboto nazaj! Kmetje, sodite sami! Roboto so povzročili samo klerikalci in sedaj piše tudi klerikalno mariborsko glasilo, „da se je takrat kmetom boljše godilo ko dandanes“. Res je, da se kmetu dandanes nikak predobro ne godi, res je, da ima več plačil, kak je treba, a res je tudi, da so sedajne kmečke rane mere veliko boljše, kakor so bile poprej! Zakaj pa se je trudilo tisoče in tisoče možov, da so odpravili roboto, v katerej je takorekoč bil kmet malone suženj grofov in bogatih kloštrov? Toraj pa klerikalci gledite, da bode te spravili zopet roboto nazaj — potem se bode kmetom — „boljše godilo“!

Deželni zbor štajerski bode zberoval v Gradcu od 16. do 18. aprila t. l., toraj tri dni. Radovedni smo, kako bodejo delovali sedanji poslanci.

Papež in Vencelska posojilnica v Pragi. Pred nekaj dnevi prišel je neki odbornik posojilnice sv. Vencelna v pragi na Dunaj k papeževemu zastopniku Talianu pomoči za pogorelo posojilnico sv. Vencelna prosit. Proseči odbornik dobil je na svojo prošnjo odgovor, da niti papež, niti njegov dunajski zastopnik ne more pomagati. Sv. oče je o stališču posojilnice sv. Vencelna dobro poduččen, a pomagati ni more, ker sam živi od podpor. Moralna podpora se bode tej posojilnici že dodelila. S tem odgovorom se je po sreči odbornik zopet vrnil v Prago. Iz tega vzroka tudi cesarja pomoči ne grejo prositi, kar so bili namenjeni. — Papež nima pravega veselja posojilnici sv. Vencelna pomagati.

Steklega psa pojedli. Iz Prage se poroča. V neki tamošnji občini klatil se je pred nekaj dnevi

stekl pes okoli, kateri je več drugih psov ugrizel, na kar so ga ubili in v bližnjem gozdu zakopali. Tamošnji občinski predstojnik naznanil je ta slučaj okrajnemu glavarstvu, na kar se je okrajni živinozdravnik podal v dotično občino, da truplo psa preišče. Ko pridejo v gozd do mesta, kjer je bil pes zakopan, našli so prazno jamo, ter zemljo odkopano. Po daljnem iskanju našli so v bližini zapuščeno cigansko ležišče in kosti pečenega psa, katerega so cigani izkopali, spekli in pojedli. So morali biti že hudo lačni.

Raje tepen, kakor zaprt. Neki učitelj pripoveduje sledeče: „Nekega dečka sem zaradi nemira v šoli obsodil, da bo po dokončanem pouku moral v šoli ostati za kazen. Ta kazen ga je pa močno zadela, ker je bil vajen, da se je vsaki dan po šoli peljal s stariši v kopaljšče. Ko sem ga potem zaprl, ostal sem pri njem v šoli. Deček me je tako neprestano ganljivo gledal, da se mi je začel smiliti. Vprašam ga, ali mogoče kaj želi, in on me vpraša, ako bi se ne dala ta kazen spremeniti, da bi ga raje natepel in potem spustil. Začuden ga vprašam, zakaj si kaj takega želi in mu razložim, da je vendar to mileja kazen, ako ga po nauku v šoli dalje podržim, kakor pa da ga pretepem. Deček pa pravi na to, da mu je veliko bolje, če ga pretepem, ker to traja samo malo časa, kakor da bi ga zapiral. Deček se mi je tako smilil, da sem ga spustil brez vsake kazni domu.“

Nekaj o spanju. Kako nam je spati? Prvič kolikor mogoče dobro! Tudi globoko je treba spati! A ne pregloboko! Tudi ne tako globoko, da bi se ne odidli več. Ne smemo pa spati ne na sprehodu, ne na vožnjo na kolesu, ne pri igranju s kartami ali pri hriboilstvu, temuč paziti moramo, da spimo le v postelji ali na kaki zofi. Tudi v gledališčih ali v pisarnah se dobro spi. Mnoge važnosti je, kako ležimo med spanjem: Kdor ima noge na stolu in glavo na tleh, kdor sedi in se s trebuhom na mizo opira ter mu pri tem roke in noge k tlom silijo, ali kdor stoji na kaki kosti, ne spi nikdar dobro. Ljudje, ki ne morejo spati, tudi ne spijo dobro. Toraj varujte se, da boste zamogli spati, kajti to je velika dobrota! Kdor pa ne more spati, naj počaka, da bo dobil spanec in videl bo, kako dobro bo spal! Ležišče mora biti vedno ugodno, črepinje, malta, šipe, premog ali kako trdo orodje ne sme biti v postelji. Golazen se mora zatirati, pa če je že, je vedno boljše ena bolha, ko tri stenice. Ako postanejo odeja in rjuhe vsled predolge uporabe že trde, je dobro, ako se z novimi nadomestijo. Tanjka odeja v hudi zimi in v nezakurjenih sobah ni priporočljiva. Po leti naj se močno kuri samo v slabem vremenu, sicer bi bilo prevroče. Kdor dalje hoče dobro spati, ne sme pustiti, da bi mu v spalnici muziko igrali, krogljali ali čevlje zbijali. Med spanjem ne smemo ne jesti, ne piti, najmanj pa kavo ali težko prebavljive jedi. Kdor je navajen v postelji čitati, naj to stori vedno pred, a nikdar med spanjem, sicer bi imel vznemirljive sanje. Prav sitno je smrčenje, ker moti

sospalce, ali sosede, ki jih ločijo vrata ali samo tanjka stena. Zato mora vsakdo, ki opazi, da smrči, se takoj zbuditi in še le tedaj zaspati, ko ne smrči več.

Konjsko moč imenujemo tisto moč, ki je v stanu 75 kg v eni sekundi meter visoko vzdigniti, to je enako 75 kilogrammetrom, med tem, ko je konj v istini kos samo 30 kilogrammetrom. Kako se to razlaga? Pojem o konjski moči je upeljal James Watt, iznajditelj parnega stroja in sicer je prišel na sledeči način do naprave mere: Prvega njegovih strojev poskusili so v Witbrendu na Angleškem pri neki sesalnici za vodo, kar so do takrat edino s konji delali. Dotični tovarnar je pa hotel imeti zelo delujoč stroj in je vsled tega določil od konjev nasesano množino vode na ta način, da je pustil močnega konja do najskrajne utrujenosti 8 ur, ga z bičem priganjajoč, delati. Na ta način mu je bilo mogoče, precejšno množino vode, 2,000.000 kg nasesati. Na eno sekundo pride po tej meri 75 kilogrammetrov in to velja sedaj za določbo „konjske moči“.

Gospodarske stvari.

Jabelčni tončič. Kaka nevolja nas prešine, ako se nam vsuje iz preezenega lepega jabelka ali namizne hruške grda črvojedina! Če je med kupljenim namiznim sadjem mnogo takih uničenih in neslastnih komadov odslovimo prekupca ali sadjarja, od katerega smo jih dobili. Črvivost pri jabelkih in hruškah povzročuje gosenica majhnega sivorujavega metulja, kateri leta od konca meseca velikega travna do prvih dnij meseca malega srpana in ki polaga svoja jajčica posamezno na mlade plodove. Najrajši stori to ondi, kjer se plod dotika kakega drugega plodu. Gosenčica, ki se je izmotala iz jajčica, zavrtja se v rastoči sad in se žroč pomiče proti peškišču, kjer pokonča seme Dorasli rudečkasti črvček zapusti časih sad že na drevesu in se spusti po tanki niti navzdol, da jo popiha v razpokline in špranje drevesne skorje v mah ali v druga skrivališča. Njegovi rovi v sadu in peškišče so napolnjeni z gnusno črvojedino — goseničjim blatom. Mnogo plodov popada, ko jim je peškišče uničeno, z gosenico vred pred določenim časom z drevja. Ko so izlezle iz ploda poiščejo si na deblu kako varno zavetje. Nekaj sadja pa na videz vendar dozori in se spravi s črviči vred v sadne shrambe in kleti. Gosenice, ki prilezejo tu iz sadja, poskrijejo se v slami v špranjah med deskami itd. Da se obvarujejo zimskega mraza, naredé si nekako gnezdice iz preje v katerem se pa še le spomladi zabubijo. Po razmerno kratkem počitku se prikaže metulj, ki se takoj napoti v vrh, kjer se spari in odloži jajčica. Iz opisanega življenja tega mrčesa lahko razvidimo veliko škodo, ki nam jo more povzročiti; ob enem pa posnamemo iz njega tudi način, kako ga je zatirati. Gledé na to moramo v prvi vrsti pobrati vsak dan prerano odpadlo sadje in ga pokrmiti svinjam, ako nimamo zanje boljšega pota. Tudi potrgati je dobro črvivo sadje. Gnezda, v katerih prezimujejo gosenice, pokončamo s tem, ako ostrgamo skorjo z drevja, kakor

smo to omenili že zastran jabelčnega cvetodera. Razun tega pa bodi omenjeno tu tudi iz drugih vzrokov prikladno mazanje drevja z vapnenim beležem, vsled kterega ostane skorja gladka in ne nudi gosenicam nobenih skrivališč. Izpraznjene sadne shrambe in kleti moramo temeljito osnažiti in jih imeti zaprte, dokler metulji letajo. Dober pomoček za pokončevanje tega škodljivca so tudi takozvane goseničje pasti, ki se narejajo tako-le: Meseca malega srpana se ovijejo rodne jablane in hruške, in sicer pri visokodebelnem drevju približno 1 m nad zemljo, pri pritlikavcih pa neposredno pod vejami z rahlimi, povresli, ali ravno tako debelimi kitami od mehkega sena, lesne volne itd., ki se pritrdijo z navadnim motvozom na debela. Črez nje se pričvrstijo in sicer tudi z motvozom kakih 15 cm. široke krpe debelega papirja, ki delajo nekako streho nad vso napravo. Mnogo škodljivčevih gosenic se poskrije v take pasti in se zabudi v njenih rahlih tvarinah. Te pasti se snamejo meseca prosinca, njih vsebina pa se sežge. Ako je papir dobro ohranjen, lahko ga porabimo še jedenkrat. Komur ni treba posebno gledati na denar, lahko si omisli za pokončevanje jabelčnega tončiča posebnih pastij, takozvanih Zorn-ovih goseničjih pastij, ki se dobé pri Köschmig-u v Gradcu, Griesgasse.

Kedaj se žanje po svetu? Da je pri nas žetev še le deloma pri kraju in pod varnim krovom, ko so naši ogrski sosedje za dober teden pred nami, to ve pač marsikdo. Manj znano pa je, da žetev na zemlji nikdar ne mine in da se ob vsakem letnem času v kakem kotu naše zvezde žanje zlato klasje. V sledečem podajamo nekaj žetvin koledar za celo obljudeno zemljo, ki seje žito. V januarju, ko pri nas leskeče vsa narava v srebrni odeji, vozijo kmetovalci Avstralije in Nove Zelandije, kakor tudi oni v Argentini in Čile žito v svoje skednje. Februarja se prične žetev v Indiji in Gorenjem Egiptu. Marca se bliža Dolenji Egiptem temu, kjer se žetev vleče do aprila, v katerem mesecu so tudi ženjci na otokih Cipru in Kubi, dalje v Siriji, Perziji, Mali Aziji in Mehiki na delu. Majnika sledi francoski Alžir, kakor tudi osrednja Azija, Kitaj, Japan, Maroko, obrežja Arabije in severoameriški deželi Florida in Teksas. Posebno mnogo se žanje v juniju, tedaj se izprazni žitno polje Balkanskih in podonavskih držav, Turčije, Grške, Ogerske, južne Rusije, Laške, Španije in Portugala, južne Francije in severoameriških držav Kelifornije, Luizijane, Oregona, Alabame, Misisipija, Georgije, Tenese, Viržinije, Uta, severne in južne Karoline, Koloreda in Misuri. Julij prinese zrelo klasje Avstriji in Nemčiji.

Pisma uredništva.

Našim dopisnikom! Prosimo potrpljenja, ker nam ni bilo mogoče vseh dopisov tokrat priobčiti. Kar še ni, pride prihodnjic!

Loterijske številke.

Trst, dne 21. marca: 36, 71, 32, 28, 60.
Gradec, dne 28. marca: 70, 43, 86, 10, 39.

79

Kava iz prve roke

to je neposredno od sadilca kave **brez vsake prekupčije, toraj s polnim jamstvom**

za neponarejeno, naravno-pravo, jako izvrstno kavo po najnižjih cenah.

Najino posestvo na

otoku Java

kjer, kakor znano, najboljša kava sveta rase, obsega okoli 80 kilometrov in se nahaja na tem posestvu 12 vasij s približno 30.000 prebivalci. Najini razširjeni kavini nasadi se obdelujejo najracionalnejše, tako da je najina varstveno znamka

Javaflor

vedno bolj in bolj priljubljena.

Najina kava je jako aromatična in okusna, zraven tega pa še posebno izdatna.

Midva pošiljava poštne tovore (pakete) franko (popolnoma poštne prosto) na vsako inozemsko pošto po poštnem povzetju (Nachnahme) po sledečih cenah:

Kava z marko **Javaflor**

3 kile gold. 4.38

4³/₄ „ „ 6.65

Turk & drug

veleposestnika na Javi, prodaja kave in čaja v lastni režiji

v **Crstu**

via Rapićio št. 6. 818

Važno za občine!

Znamke (marke) za pse, lastnega izdelka, se dobijo najceneje (po 5 kr.) pri **Jos. Crutschel-ju v Mariboru.** 828

Nova ruda

za mlinske kamene v Okoslavcih. Jako dobro kamenje odda se na torišču, col 1 gld. 60 kr. Poslano na zadnjo železnično postajo velja 2 gld. Kdor potrebuje tako blago, naj se obrne ustmeno ali pismeno na Andrej Jurkovič-a, gostilničarja v Okoslavcih pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 862

Kovaški učenec

se sprejme v učenje pri kovaču za orodje in podkovanje, Juriju Fröhlich v Lipnici (Leibnitz). 861

Službe išče majer

ki se razume pri živinoreji, sadreji in poljedelstvu. Je oženjen in je vseh skupaj pet delavskih močij. Službo lahko nastopi vsaki čas. Naslov pove pod št. 850 upravnistvo „Štajerca“. 850

V najem se išče

majhen prostor za trgovino ali krčmo. Ponudbe blagovolijo naj se poslati na upravnistvo „Štajerca“. 851

Kolarski učenec

popolnoma vešč slovenščine, se takoj sprejme v kolarijo pri Antonu Šowetzu v Hartbergu na vzhodnem Štajerskem. 854

Velik mlin

z velikim prostorom, močno vodo, tremi pari kamnov na jermene, mašino za gris in novim jezom, se zaradi preselitve pod ugodnimi pogoji proda. Zraven stoji lepa zidana hiša z dvema sobama, kuhinjo in vežo. Hiša je krita opeko; pri hiši je tudi vrt. Napraviti se da umetni mlin, kate-rega se želi v tem kraju. Vse to je v dobrem stanju. Cena je 2500 gld. Vprašanja naj se pošljejo pod naslovom „Mlin 855“ na upravnistvo „Štajerca“. 855

Hiša v Vičovi

pri Ptujtu se da v najem. Ista ob- stoji iz dveh sob in kuhinje. Zraven je lep sadovnjak in nekaj trsja. Lega je lepa. Pripravna je za vsakogar, za kakega rokodelca ali letoviščnika. V najem se odda s 1. aprilom. Več pove lastnik **Kranjc**, zidarski mojster v Vičovi. 865

Dobra služba za pridno dekle!

30 do 40 letna brhka pridna žena iz boljše kmečke hiše, katera mora znati dobro meščansko in samostojno kuhati, je prav snažna in ljubi red ter zna nekoliko nemški, se sprejme v neko večjo gostilno (Einkehr-gasthof). Pismene ponudbe naj se pošljejo pod naslovom: „Zaupljiva služba št. 825“ na upravnistvo „Štajerca“ v Ptujtu. 825

Josef Fürtner pek v Ptujtu, vseh svetnikov ulice 12 (Allerheiligengasse), sprejme takoj

učenca

dobrih starišev, kateri ima veselje k pekariji.

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato zalogo posebno v Švici nakupljenih zlatih in srebrnih ur, veliko zalogo zlatnine in srebrnine po čudovito nizkih cenah.

Sreberna oklepna verižica	30 cm dolga,	15 gramov težka	gld. 1-10
"	"	20 "	" " " 1-40
"	"	50 "	" " " 3-20
"	"	100 "	" " " 5-

Ura budilka gld. 1-50 in 1-90. — Sreberne žepne ure od gld. 4- dalje, nikelnaste gld. 2-50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastoj in poštne prostourar in trgovina zlatnine in srebrnine, delničar prve švicarske tovarniške družbe ur v Bilu in Genovi, zalagatelj p. kr. dolenjske železnice.

Franz Čuden,

Ljubljana, glavni trg.

746

Vse blago je pri c. kr. kontrolni uradu puncirano.

Oznanilo.

Kakor je odbor sklenil, se bodejo obresti za hranilne vloge od 1. julija t. l. od 4 na

3 3/4 %

na leto znižale.

Dosedaj so se hipotekarna in občinska posojila obrestovala z 4 3/4 % obrestmi. Za obroke, kateri se morajo do polovice leta 1903 plačati, bodejo se obresti računile odsihmal samo po 4 1/2 %.

Maribor, dne 13. marca 1903.

864

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Maribor.

Drogerija ali prodaja z dišavami Max Wolfram v Mariboru

Herrengasse št. 33, priporoča

Poklajno apno za krave, da se pridela več in boljšega mleka in povzdigne jalovina.	Ocetova ali jesi-hova esenca: 1/4 litra te kisline da 10 litrov močnega, čisto okusnega namiznega jesiha.	Snovi za mošt za napravo zdrave domače pijače. En liter narejene take pijače velja 3 krajcarje.
--	---	---

Vsake vrste zelišča, katera priporoča župnik Kneipp so frišna vedno v zalogi. 515

Otvoritev trgovine

Usojam si cenjenemu občinstvu naznaniti, da sem dne 4. aprila t. l. v hiši Ungartorgasse št. 4, na sproti veliki kasarni odprl

trgovino za prekajeno meso in klobase (zelharijo)

kjer bodem prodajal vsaki dan najboljše vrste frišne prekajeno meso, kakor tudi vsakovrstne klobase najboljših vrst. — Kdor bo pri meni kupil enkrat, bo gotovo rad prišel še večkrat.

Za mnogoštevilen obisk se najuljudneje priporočam s vsem spoštovanjem

866

Franc Urban.

Čudovito glasbeno orodje!

Novo! Trombino Novo!

je najbolj zenčečna iznajdba sedajnega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh družbenih krogih tako hitro priljubilo, je v vrstno in elegantno narejena trompeta, močnim glasom, na katero moremo trobiti ako se pridenejo k temu pristojni trakovi.

z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsako melodijo. Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ako kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec, dočim prej o taki spretnosti nihče ničesar ni slutil. Najlepša zabava za hišna društva, velelice, izlete (tudi s kolesi).

Vsak trak z notami ima 1 do 2 igri (pesmi, plese, koračnice i. t. d.) in vsakemu instrumentu je priložen bogat imenik pesmij.

Trombino stane z lahko umevnim navodilom: I. vrsta, jako fino pomiklana, z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.; II. vrsta, jako fino pomiklana, z 18 glasovi 6 gld. — Trakovi z notami za prvo vrsto 30 kr., za drugo vrsto 50 kr. — Razpošilja po poštnem povzetju:

Henrik Kertész, Dunaj I., Fleischmarkt 18—901.

Heinrich Mauretter

Florijanske ulice št. 1

naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da bode za velikonočne praznike prodajal sveže rozine, civebe, vajperle, rožiče, fige, datelne, orehe, limone in pomaranče, kakor tudi vsakovrstno špecerijsko blago in delikatese po najnižjih cenah. Za dobro in sveže blago se jamčim.

863

Spoštovanjem **Heinrich Mauretter.**

K hotelu pri „zlatemu jelenu“ v Konjicah spadajoči **hlevi s prostorom za 20 konj se dajo takoj v najem.**

Vpraša se naj pri lastnici, gospej Katarini Werbnigg v Konjicah. 853

Zaradi smrti

se prav po ceni takoj proda

paromlin (Dampfmühle)

kateri prav dobro uspeva. K temu paromlinu spada žaga za deske, kakor tudi trgovina za špecerijo in moko ter trgovina z deskami. Ta mlin se nahaja v Orehovcih, 25 minut od mesta Radgone. Vpraša se naj pri gospodični **Beti Gottscheber**, grajščakinja v **Orehovcih**, pošta Radgona. 830

Styria= becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najimunitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold. 831

Brata Slawitsch v Ptuj.

Erženova huba

v Strpnivesi blizu Šmihela nad Pliberkom se po dogovoru iz proste roke **proda**. Kdor hoče dobro in po ceni kupiti, naj te redke prilike ne zamudi. To posestvo obsega približno 7 hektarov, 3 are in 59 kvadr. metrov polja, 1 hektar, 25 arov in 35 kvadr. metrov travnikov, 6 arov in 83 kvadratnih metrov pašnikov, 7 hektarov, 37 arov in 67 kvadr. metrov gozda, ter 7 arov in 12 kvadr. metrov stavbenega prostora, skupaj 16 hektarov, 10 arov in 56 kvadratnih metrov.

Zanesljivi kupci so dobrodošli in se naj obrnejo na posestnico gospodično **Julijano Greiner** v Virtovej gostilnici v Doberlivasi na Koroškem, kjer se jim razloži vse natančneje. 858

Lepo ogersko moko (melo)

kilo po 10, 12, 14 krajcerjev in vse drugo špecerijsko blago priporoča podružnica 856

Bratov Slawitsch v Ptuj pri mostu.

Kranjski prašičji redilni prašek.

Čenjeni gospod! Moje svinje niso žrle in so bile mršave. Slučajno dobil sem od nekega mojih ljudi za poskušajo en zavitek prasičjega redilnega praška; in čuditi se je, jaz svojim svinjam ne morem od tega časa zadosti s krmo postreči, tako hlastno žrejo in se jako debelijo. To je povzročil ta izvrsten redilni prašek, katerega iz hvaležnosti vsakomur najtopleje priporočam. Prosim da mi takoj pošljete po pošti 5 zavitkov takega redilnega praška. S spoštovanjem

31./10 1901. **Jožef Englisch**, železniški mojster, Belišče v Slavoniji.

Ta prepis se popolnoma tako glasi kakor original, pisan na dopisnici, katera je markirana s 4 filari in z 2 vinarškima markama. Ljubljana. 3./10. Spoštovanjem **Ivan Plantan**, c. kr. notar. Pri zdravih svinjah, so li iste stare ali mlade, zadostuje en zavitek doktor pl. **Trnkoczy-jevega prasičjega redilnega praška** za 50 vinarjev, da postanejo mesnate, debele in mastne. Meso postane tudi okusnejše. Pet takih zavitkov velja samo 2 kroni.

Dobiva se v vseh trgovinah, ako pa ne, pa po pošti. Naslov se glasi:

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko. 691

Pri tej se tudi dobiva: dr. pl. **Trnkoczyja balzam** (že 30 let svetovnozan). 1 stekl. 20 h, 12 steklenic 2 kroni, 24 stekl. 4 krone prosto poštine, 6 ducatov samo 10 kron, poštine prosto. — Izborne **želodečne kapljice** (enake prejšnjim Marijaceljskim kapljicam, želodčnemu grenkemu likerju, zeliščnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 kroni. — **Pilne odvajalne, želodec čisteče.** 1 škatla 42 h, 6 škatel 2-10 kron. — **Kašljev, pljučni in prsni sok ali zeljiščni sirup.** 1 stekl. 1-12 kron, 6 stekl. 5 kron. — **Drgnilni, udov in protinski cvet.** 1 stekl. 1 krono, 6 stekl. 4-50 kron. — **Tinktura zoper kurja očesa.** 1 stekl. 80 h, 6 stekl. 3-50 kron. — **Raztvarjajoči čistilni čaj.** 1 zavitek 1 krono, 5 zav. 4 krone. — Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od zdravnikov hvalijo ta sredstva. 691

!! Prosim, poskusite !!

Vsakovrstno **prekajeno (zelhano) meso**, najfinejše klobase vedno svežno (frišno) blago, priporoča po najnižji ceni

J. Luttenberger

mesar v Ptuj.

Zunajna naročila odpravijo se vestno in hitro!

Mazilo proti protinu

katero izdelujem iz mravelj in ki se proti protinu pr dobro obnese, razpošiljam proti poštnemu povzetju 857 1/4 litra za 85 krajcarjev.

Andrej Praprotnik, pošta Šoštanj.

Poljedelska, zeliščna in cvetlična semena od

EDMUND MAUTHNER-ja v Budimpešti.

Prodaja po izvirnih cenah glavnega kataloga samo

Adolf Sellinschegg

trgovina „pri zelenem vencu“ nasproti gledališča v PTUJU.

vsakovrstna deteljna semena:

štajerska 3letna, lucerna 7letna, rudeče cvetoča 11letna
pređenice prosta, Esperset, hmeljska šotska, švedska vund
ali tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

mamuh dolga, rudeča velika (Riesen), ekerndorfska rumena
in rudeča velika podolgasta, eberndorfska rumena okrogla
sladkorna pesa velika za krmljenje, podzemna koloraba
za krmljenje, veliki koren za klajo, nove velike buče z
jedrami brez lupink za olje dobivati, graščica, solnčne rože,
mak, konoplje, lan, orgščica, ženof in repna semena,
sadna čebula, (luk) mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna mešanica za mokra in suha tla. Ravgras, Honig-
gras, Kamgras, Knaulgras, Fioriengras, Goldhafer, Rispengras,
Wiesenschwingel, Wiesenfuchs, nizka trava, Thimoteusgras.

Zelenjadna semena in za cvetljice.

Gumi za požlahtnenje ameriškkih trt, najboljše vrste
Rafija, svetla dolga, dobro vezilno blago za vinograde
Galica, rimsko žveplo najfineje, kadična smola za vino-
grade za varstvo slane, novi kuhani, in prekuhani št-
pelni za požlahtnenje trt, drevesni vosek za sadno
drevesa, milo (Schmierseife) in mrčesni prašek proti kva-
uši, dalje umetna gnojila, Tomaževa moka, koščena moka
amonijak in kali, superfosfati, kilisalpeter, vinograška gnojila
Prodaja judendorfskega roman- in portland-cementa, kotla
in karbolej. Barteljevo klajno apno, neobhodno po-
trebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živine
Vasilinovo mazilo za usnje, rumeno rusko pater-
tovano mazilo za usnje. Štedilni kolomaz.

Ceniki zastoj in franko.

822

Stavbinsko podjetje.

Ladislavus Johann Roth

inženir in oblastveno aut. mestni stavbinski mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba
mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa,
kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek,
varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje,
sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Bazen teh del prevzema ta firma tudi brezhibno postavljanje masin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje in
petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela — Pojasnila
in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislavus Joh. Roth

inženir in oblastv. aut. mestni stavbinski mojster.

523

Razglednice za veliko noč

100 komadov od 1 gld. 50 kr. višje in

papir za barvanje

velikonočnih jajc

3 kr. pola, se dobi pri

W. Blanke-ju v Ptujju.

Šunka s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti
kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., sub
meso in slanina 80 kr., prešičevi jezik 1 gld., glavina
45 kr., salame ogerske 1 gld. 80 kr., navadne 80 kr.
boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr. kilo. Klobas
male 10 kr., velike 18 kr. ena, pošilja proti povzetju
852 od pet kil naprej

Janko Ev. Sirc v Kranju

Trgovski praktikant

se takoj sprejme v službo. Zmožen mora biti nemškega in slo-
venskega jezika

Liszt Brodnjak Strido, na Ogrskem.

Prosimo, pridite gledati!

tri g
napr
Opo
zlata

se I.
šival
in hiš
nahaja
Florija
v B
cenah

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau)

obrestuje vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 1 $\frac{1}{2}$ 9. do 11 ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma 4 $\frac{1}{2}$ % obresti.

656

Ravnateljstvo.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Praggrada
bei Pöhl, sch.-Sauerbrunn.

ali pa 6 večjih steklenic za 4 krome, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pragradi pri Rogoški-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijev vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povzroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pragradi pri Rogoški-Slatini. Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem lončku vžgano varstveno znamko in firmo. 745

Veliko presenečenje!

Še nikoli take prilžnosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekunših kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. ki za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan za gospode z imit. žlahtni menom, 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepi calo, 1 usnjati mošnjček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih bov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano 1 lepi album s 36 slikami, 6 komadov smeh vzbujajočih predm mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem, 20 niških predmetov in še 400 različnih predmetov, ki se jako potre vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, v 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar po skozi Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f/14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Josef Pirich mlajši

usnjar v Ptujju št. 2 pri mostu

naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in te-
lečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in
najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogo domačega, vsakovrst-
nega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na
drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno.

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bode
rad večkrat.

776

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598

glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg št. 1
tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
priporoča svoje

ure, prstane, veri-
žice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske
žepne ure iz nikelnja za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr.
naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila
se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozarjam še mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra,
zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

Svarilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ptujju in v okolici, da
se I. ptujjska mehanična delavnica za popravila
šivalnih strojev, bicikelnov, glasbenih avtomatov
in hišnih telegrafov ter delavnica za poniklanje ne
nahaja več v Poštnih ulicah (Postgasse) št. 14, tudi ne več na
Florijanskem trgu, ampak

809

v Barvarskih ulicah (Färbergasse) št. 7.

Vsakovrstni deli za šivalne stroje se dobijo po najnižjih
cenah.

Spoštovanjem Gertrud Spružina.

889
Prosimo, pridite gledati!

ste.
de.
no-
sto-
na
vni
oka
jila.
ran
po-
ino.
en-

2
e.

nje
in
oja,
iz
mila

sti s
suho
vina
kr.,
base
etju

u.

a slo-

840

Tovarna za opeko in peči F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine
zarezane strešne opeke (Strangfalz-Dachziegel)
rudeče in črne

in glinastih peči

v raznih barvah in oblikah.

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene.
Solidna, dobra in točna postrežba.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga. vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d. 30

Zahtevajte

zastonj in franko
moj ilustrirani cenik z več
kot 500 podobami od 510

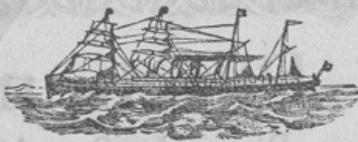
zlatnine sreberne in muzikalič-
nega blaga.

Stavb
n. **Hanns Konrad**

Vodna si
kambrika ur in razpošiljalnica
varstv
sploh **Brux** št. 194 (Češko).

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-
danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34. 537

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa
tudi take za ležati, imata vedno
v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Ceneje kot povsod!

Lastni izdelek

Joh. Kulic

kamnoseški mojster
sodnijsko zaprisežen
zvedenec

Celje-Gaberje št. 6

priporoča cenjenemu občinstvu na deželi svojo bogato zalogo
najlepših nagrobnih spomenikov v vseh sienit-marmor in pes-
nokamnatih vrstah po najnižjih cenah.

Prenovljanje starih nagrobnih spomenikov, kakor nov
pozlačenje starih napisov najlepše in najceneje.

Preračuni stroškov in narisi na zahtevanje zastonj in franko.

Dpomba. Tistim cenjenim odjemalcem, kateri se
oznanilo tega lista sklicujejo, še posebej
znižane cene. 839